

גליון 505
שנה י"א תשפ"ב

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

לא יהיה לך אלקים אחרים על פני (כ'–ג')
לא יהיה לך וכו', בעתיד לבוא יעברו מצרים וכשדים על גשר של גיהנום, ויהיה הגשר נראה לפנייהם כחוט, ונופלים לגיהנום. מיד ישראל יראים ואמרו: ריבונו של עולם, תאמר כאשר עשית עם אלו כן תעשו עמנו? אמר להם מי אתם? אמרו לו אנו עמך ונחלתך. אמר להם מי מעיד? אמרו לו אברהם. קרא לאברהם ואמר לו, תעיד שהם עמי ואני אלקיהם? אמר לפניו אברהם, ריבונו של עולם, לא כן אמרת לי, וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי? אמר להם מי מעיד יותר? אמרו לו, יצחק. מיד קרא ליצחק אמר לו, מעיד אתה שהם עמי ואני אלקיהם? אמר לו, ריבונו של עולם לא כך אמרת לי, כי לך ולזרעך אתן וגו'. אמר להם מי מעיד יותר? אמרו לו, יעקב. מיד קרא ליעקב, אמר לו, אתה מעיד שהם עמי ואני אלקיהם? אמר לו, ריבונו של עולם, לא כך אמרת, לא יהיה לך וגו' והם אמרו שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד? באותה שעה הקדוש ברוך הוא עובר לפנייהם.

(ילק"ר לך)

פרשת השבוע

אבותי בישראל שר' יהושע רוצה אותי? אמרו לו עמוד ולך עמנו, חשב ננס בלבו שכל מה שאמרו לו שקר הוא, ואמר לא אלך עמכם שאתם משחקים בי. מיד חזרו לר' יהושע ואמרו לו, אתה אור ישראל אור פנינו ועטרת ראשינו, איך תשלחנו אליו, הלא הוא לא רצה לילך עמנו. אמר להם תדעו שלא אשב עד שאראה אותו.

הלך ר' יהושע בעצמו אצל ננס הקצב, ונפל ננס על פני ר' יהושע ואמר, מה היום מיומים שעטרת ישראל בא לפני עבדו? אמר לו דבר יש לי לדבר עמך, אמר לו דבר, אמר לו מה מעשיך ומה מלאכתך? אמר לו, אדוני קצב אני, ויש לי אב ואם וזקנים ואינם יכולים לעמוד על רגליהם, ובכל יום ויום אני מלבישם ומאכילם ומרחיצם בידים.

מיד עמד ר' יהושע ונשקו על ראשו ואמר לו, בני אשריך ואשרי גורלך, מה טוב ומה נעים, ואשרי חלקי שזכיתי להיות חברך בן עדין.

(סדר הדורות)

כבד את אביך ואת אמך (כ' – י"ב)
מסופר בספרי רבותינו: ר' יהושע בן אלם הגידו לו בחלום, שמח בלבבך שאתה וננס הקצב מושבו ומושבך בגן עדן, וחלקו וחלקך שוין כאחד. כשניעור ר' יהושע חשב בלבו ואמר, אוי לי שמיום שנולדתי הייתי תמיד ביראת קוני, ולא עמלתי אלא בתורה, לא הלכתי ארבע אמות בלא ציצית ותפילין, והיו לי שמונים תלמידים, ועבשיו שקולים מעשי ותורתני עם הקצב. שלח להגיד לתלמידיו, תדעו שלא אכנס לבית המדרש, עד שאראה מי הוא זה האיש, ומה מעשיו שהוא חברי בגן עדן.

מיד הלך עם תלמידיו מעיר לעיר, ושאל בשם האיש ובשם אביו, עד שבא אל עירו. כשנכנס שאל מיד היכן ננס הקצב, אמרו לו למה אתה מבקש אותו? אתה צדיק וחסיד ותשאל על איש כמוהו? אמר להם מה מעשיו? אמרו לו אדוננו, אל תשאל ממנו כלום עד שתראה אותו. מיד שלח את תלמידיו לקרוא לו, באו התלמידים אל ננס ואמרו לו ר' יהושע בן אלם רוצה אותך. אמר להם ננס מי אנכי ומי

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 5:43 ת"א: 5:44 ר"ת: 6:18

פרשת יתרו

זמני כניסת השבת
ירושלים: 4:28 ת"א: 4:42

היהודי בטרם יאמר את דברו, לבסוף הסכימה המלכה וציוותה להכין מסך מבדיל בינה לבין היהודי כדי לא לדבר עמו פנים אל פנים.

כשהורשה היהודי להיכנס פנימה, לא הוציא הגה מפיו רק החזיק בידו את הנזם האחד אשר זוהרו נצץ למרחקים, ויפג לב המלכה ולא שתה עוד לטומאת היהודים, כי אם קראה אליו "גשה הלום", ותשאל "מה זאת בידך?", ומשאמר לה כי מנחה שלוחה לה מעם ישראל, לא נתנה לו עוד להמשיך לדבר כי אם שאלה "והיכן הנזם השני?"

השיב לה היהודי "נזמים אלה מצאו היהודים בעיר אשר מוחמד קבור שם, ושילמו סכום גדול מאד לרכשם עבורך, אך לא השיגו כי אם רק את האחד, והשני יתנו לבישוף בימי החג הקרב ובא, שאז יעופף הבישוף וישאב את העתיד ממוחמד, כך נהגו הישמעאלים לחגוג יום בשנה, אשר בו היה הבישוף דורש ואומר כי הוא עף לרגעים אחדים כמה מאות פרסות אל מקום המוחמד, ומפיו יקבל עתידות לדרוש כל השנה ברבים, בזאת רצה החייט להדיח את הבישוף צורר היהודים מעל כיסא המלכה.

שלחה המלכה את היהודי לשלום לביתו, בליווי שומרים שיבטיחו את דרכו, ומיד מיהרה לקרוא אליה את הבישוף, וסיפרה לו את כל אשר שמעה מפי החייט היהודי, ותצווה להביא לה ביום חגם את הנזם השני שנמצא בעיר של מוחמד אצל סוחר פלוני, המלכה הזהירה את הבישוף שלא יעזו לשוב בלי להביא עמו את הנזם השני.

יצא הבישוף דואג ונכלם מאת המלכה, ומיד רץ לחפש את היהודי אשר ביקר בארמון המלך, הוא שאל את השומרים לאן פנה היהודי, ובעזרת תיאורם, רדף אחריו עד שהשיגו בביתו, פנה הבישוף אל החייט ואמר אליו בצחוק האתה הוא זה המתנכל להמיתני ביד המלכה על ידי נזמים שהבאת לה תשורה?

השיב החייט ואמר: "מה פשעי ומה חטאתי כי רדפת אחרי, האם שקר אמרתי, וכי לא תעוף אל מקום של מוחמד בחג זה, ואז בנקל תוכל להביא את הנזם השני?". נפל הבישוף על פניו והתחנן לרגלי החייט שירחם עליו, כי הרי אין אמת בדבר מעופו, וכיצד יתכן שתוך דקות אחדות אצא למרחק של מאות פרסאות,

אז רגו החייט ואמר: "להרוג את כל בני ישראל ישר בעיניך, ובי מצאת עוון אשר חשבתני להבאיש רוחך בעיני המלכה להראות לעין כל כי שווא תדבר",

החייט הנסתר שבסיעתא דשמיא הציל את היהודים שנאת הישמעאלים כלפי היהודים גדלה מפעם לפעם בראותם כי היהודים מצליחים מאוד במסחר, השונאים טכסו בכל עת עצות וזממו רבות כיצד לשטום את היהודים העבריים, שותפים לשנאה זו היו הכמרים אשר החלו לגזור גזירות רעות על היהודים, והבאישו ריחם בעיני כל הגויים שבסביבתם, בלחצם הרב הגבילו מאוד את עסקי היהודים עד שהמסחר שבת לגמרי.

בעת צרה ליעקב התקבצו היהודים לבתי כנסיות כדי לשפוך שיח לפני ריבון העולמים שיושיעם, ועסקו רק בתורה ובתפילה, יום אמרו כל ספרי התהלים בציבור והתחננו ליצור פעלם.

יום אחד הגיעה השמועה כי המלך נסע מארמונו, התאספו גדולי ישראל להיוועץ יחדיו מה לעשות, מיד הוצע לאסוף כספים מאת כל איש בישראל ולשלוח מנחה נאה למלכה, אולי יטה ה' את לבבה ותרחם על היהודים בגלל המתנה שהם שולחים אליה, חיש מהר נערמו ערמות של דינרי זהב, לא היה אחד אשר נמנע מלהביא וההון הלך וגדל, מן הזהב הזה קנו אבנים יקרות ומסרו לאמן בעל מלאכה מומחה אשר יצר נזמים יפים עבור המלכה, כעבור ימים אחדים היתה התשורה מוכנה ויפיה זהר למרחקים, דאגתם הבאה היתה מי ילך אל חצר המלך, מי יסכן עצמו להיכנס בין השונאים.

לאחר ג' ימים של חיפושים, נמצא היהודי שהסכים לקחת את הסיכון ולסבול צער ויגון עבור עמו, הנזמים נמסרו לידו, ועוד הוסיפו לו הון רב למען יוכל לשחד את העומדים לשטן בדרכו, לקח היהודי שהיה צדיק נסתר וחייט באומנתו את התשורה, והלך לביתו להתכונן ולצאת לדרך, בבואו לביתו טמן אחד משני הנזמים בין התבן אשר במיטתו ואת השניה לקח עמו, בדרך ארבו לו לסטים, אך הוא ניצל מהם בסיעתא דשמיא.

אחרי מסע ארוך ומפרך הגיע היהודי סוף סוף אל חצר המלך, גם את שומרי הארמון היה עליו לשחד כדי שירשו לו להיכנס, שומר בית המלכה ירא היה להכניס את היהודי אל תוך הארמון, אך ההון שניתן לו, סינוור את עיניו והוא היה אובד עצות, מיד רץ אל המלכה וסיפר לה כי יהודי אחד עומד בחוץ וכלתה נפשו לבוא לפני המלכה, השיבה המלכה ואמרה "מה ליהודי טמא להגיע ולהיכנס אל מפתן קדשי?" אך השומר לא הרפה הוא התחנן בעדו לפני המלכה ועורר את רחמיה פן ימות

משל ונמשל

כל ישראל ערבים זה בזה

משל לכת של כפריים שסקלו חצר המלך באבנים ועפרו בעפר, ויבואו עבדי המלך ונתנום אל בית הכלא אל בור תחתיות, והנה החכמים שבהם אמרו מדוע נתנו אל הבור? ויבואו ויגידו אל המלך דבריהם כי אלו האבנים כולם אבנים טובות המה, נלטשם עד שיזהרו כוזהר הרקיע וכעצם השמים לטוהר, ויאמר המלך כדבריכם כן תעשו, ויעשו כן. ויקבעם המלך במלבושיו ובכתרו, ותהי לו לכבוד גדול ולעושר רב, וינשא את האנשים האלו לוטשי האבנים על כל השרים אשר אתו. ויבואו גם האחרים לפני המלך ויאמרו גם אנחנו זרקנו אבנים, ואם אז לא חכמנו ללטשם ולהצהירם, מ"מ הלא חכמינו לטשו הכל גם שלנו גם שלהם, ולא עוד אלא אבנים שזרקנו גדולים היו משלהם, והרי אבנינו קבועים בכתרך ובכיסאך ואיך לא נטול שכר עליהם? וייטיבו דבריהם בעיני המלך ויתן להם שכר רב ג"כ, אך לא כמו הראשונים.

והנמשל כי החוטאים המה הפוגמים הזורקים אבנים ועפר לחצר מלכו של עולם ית"ש, וכל ישראל ערבים זה בזה, והיה כי יבואו חסידי בני עמנו וישובו אל ה', המה מהפכים החטאים של כל ישראל לזכיות, עד שיקבעו בכתרו ית"ש ויוחקקו על כסא כבודו ויצויירו על מלבושיו, ומלאכי מעלה יראו ויתמהו, וע"ז כתיב (תהלים ק"ב) "כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו" פירוש, שיעשו רצון וחקן מן האבנים ועפר אשר סקלו, ועי"ז "וייראו גוים את שם ה' וכל מלכי הארץ את כבודך", והנה חלף זאת יעלה ה' את חסידיו מבור תחתיות ויגביה כיסאם ממלאכי השרת. אך דלת העם אשר לא לטשו ולא הפכו מעשיהם לזכיות ע"י תורה ותשובה כראוי, מ"מ באים הם בטענה הלא אנחנו חטאנו יותר מן החסידים, ונהי שלא הפכנום לזכיות מ"מ חסידינו הפכום לזכיות, ונקבעו בכתרך ונתכבדנו על ידינו ולמה נגרע? וזהו שאמר דוד המלך ע"ה "זכרני ה' ברצון עמך וגו'" לראות לכל הפחות בטובת בחיריך, שהרי עכ"פ חטאנו עם אבותינו כי בענין החטא אנחנו שווים לאבותינו החסידים, ע"ד אבי אבי רכב ישראל, ויותר מהם כי העוינו והרשענו לכן מגיע לנו שכר ג"כ.

(בשם הגה"ק "חתם סופר" זיע"א)

התחנן הבישוף ואמר חטאתי לכם ולא לוקיכם, ולא שמתו לבי כי אלו קיכם הוא אדיר ומציל וכל העומד להרע לכם, מיד מביא הוא את הרעה על ראש המתנכל, ולכם היהודים עושה נסים ונפלאות, מעתה אבטיח לך, כי כל אשר תאמר לי אעשה, ואת טובת היהודים אדרוש, ומה בצע אם ארד ביגון שאולה כי מי יודע מי יקום אחרי, חוסה עלי ואטיבה עמכם, נאות לו החייט להחיותו בתנאי שיכתוב ויחתום בכתבים תקיפים, שימסרו לידו הנזם השני בתנאי שידרוש את טובת היהודים, וכל זה למען יאמנו דבריו בפני עמו ומלכתו בהגיע יום חגם.

מסרו היהודים לבישוף את הנזם והוא הלך לבית תיפלתו לדרוש בפני קהילתו וגם המלכה היתה בין קהל המאזינים, אז דיבר הבישוף לטובת היהודים ובתום דרשתו נעלם לפתע מעיני העם, הנקהלים חיכו עד בוש והוא לא שב, היום נטה לערוב ועקבותיו לא נודעו.

לפתע נראה מרחוק רוכב על סוס לבן ויחרד כל העם לקראתו, בהתקרבו לבית התיפלה, נפל פתאום מעל סוסו והתעלף, מיד רצו אליו להחיות אותו, ויפג לבו שנית וכן בשלישית וחוזר חלילה, בהיכנסו שמעו אותו ממלמל בפיו: "מוחמד פנה לי עורף כי עברתי להחטיא את הרבים בשוד וקצף" ושוב התעלף, כשהתעורר המשיך:

"את היהודים ביקשתי להשמיד ובזאת מריתי את פי מוחמד, והרי אנו בני שפחה והיהודים בני הגבירה, אין לנו לצרור את היהודים וחלילה לנו להרע להם, זאת הבטחתי למוחמד, לסלק את אבני הנגף מכל אחד מאתנו, ולעקור כל שורש רש ולענה מלבנו, ואז יסלח לנו ולעוונותינו ולחטאתנו, ואם תאבו ושמעתם, טוב הארץ תאכלו, אולם אם תמאנו ומריתם, חרב תלהט אתכם".

אז ניגש אל המלכה ומסר לידה את הנזם השני תשורת כבוד ומוכרת מאת היהודים אל המלכה, ומאותו היום סחרו היהודים בארץ ישמעאל באופן מלא וחופשי, וחזרו לחיי העושר והשפע.

צ'ין אדם לחברו

בזכות מצוות הכנסת כלה

מעשה באחד מבני העליה שבירושלים של מעלה לפני כשמונים שנה, שבתו הגיעה לפרקה ועמדה להינשא, אך לרש אין כל, ולא היה בידו אפילו שווה פרוטה להכניסה לחופה, ויפן היהודי לשפוך שיח אל הכותל המערבי, בבכי ובתחנונים בדמעות שלישי, באותה שעה היה שם הרה"ח ר' דוד שעכטער זצ"ל (אביו של הגה"צ רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א) וישמע את קול בכיו הרם, ניגש אליו רבי דוד ושאלו, יאמר נא אחי ורעי לסיבת בכיו, ויען היהודי, כלה לי בבית, ואין בידי אפילו פרוטה שחוקה אחת, אמר לו ר' דוד בפשטות שיבוא עמו אל ביתו, ובבואם הביתה נתן לו ר' דוד את כל הסכום הנדרש להוצאות הנישואין, אף שלא היה ר"ד מעשירי העיר כלל וכלל, אלא שגם הוא עמד לחתן אחד מצאצאיו כעבור חודשים מספר, ובסייעתא דשמיא הצליח לחסוך פרוטה אחר פרוטה עד שהיה בידו את כל הוצאות החתונה, אך כיון שלא היה זקוק כעת לסכום זה, על כן העניק לו את כל צרור הכסף במתנה, ובטח בהקב"ה שבוודאי יהא בעזרו ויוזמן לו צרכיו עד בוא היום שייכנס בנו לחופה.

באותו יום הלך ר' דוד להתפלל תפלת מנחה בבית מדרשו של הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זיע"א, ויהי אך ראהו רבי שלומקע נענה אליו "דו שיינסט" (אתה זוהר) אמור נא לי מה זכות באה לידך? השיב ר' דוד בתמימות שלא עשה ולא כלום, אולם הרה"ק מזוועהיל לא הרפה ממנו, והפציר בו מאד שיגלה לו את המצווה שעשה, השיב ר' דוד לעומתו, שאם גילו לו מן השמים שעשה מצוה מדוע לא נתגלה לו גם

איזו מצוה עשה, ואעפ"כ דחק בו הרה"ק מזוועהיל שיספר לו מה שעשה, והבטיח לו שאם ימלא רצונו יקבע עמו לימוד בחברותא מדי יום ביומו, (כי כמה פעמים כבר הפציר ר' דוד בהרה"ק מזוועהיל שילמד עמו, והוא היה דוחה אותו בלך ושוב), או אז הסכים לספר לו דברים כהווייתו, ויהי כשמוע כן הרה"ק מזוועהיל נענה ואמר: ראיתי עליך הזדככות גדולה מאד, ובוה תיקנת את נשמתך בגלגול זה ובכל הגלגולים הקודמים, ועתה הנני מבין איך זכית לכך.

המוותר הוא המנצח באמת

מסופר על הרה"ק בעל ה"דברי יואל" מסאטמאר זיע"א, שפעם ערכו לכבודו שבת התוועדות בעיר וויליאמסבורג, העסקנים השקיעו בשבת זו דמים תרתי משמע, ואכן, נגידים ונדיבים רבים באו לשבות בצילו הקדוש והטהור של הרבי, ולהשתתף עמו בתפילות השב"ק ועריכת השולחנות, ולפי התוכנית היה הרבי אמור לעשות קידוש בבית המדרש ולאכול יחד עם האורחים הרבים, אך לבסוף לא יצא הרבי לקידוש כי אם אל עריכת השולחן אחרי סעודת השבת, ונתברר שסיבת הדבר היה, מכיוון שהרבנית ביקשה מעמו שיסעד סעודת השבת בחיק המשפחה. במוצאי שבת שאלו בכאב מקורבו הרה"ח רבי יוסל אשכנזי ז"ל, האם תדיר צריך לילך אחר החלטותיה של הרבנית? כאומר, הרי כל כך השקיעו כאן בשבת זו ולבסוף רבינו לא יצא לקהל לקידוש. ויען הרבי ויאמר, "יש לי בקבלה מאבותי, שבשלום בית, המוותר הוא המנצח באמת".

תפילות דצדקיא

שבת קודש כ' שבט
הרה"ק רבי חיים דוד דאקטור מפייעטקוב ב"ר ישכר בער (תלמיד רבי דוד מלעלוב - תרי"ח)

יום ראשון כ"א שבט
הגה"ק רבי יהודה לייב חנליש ב"ר מאיר (חידושי הגהות על הטור - שנ"ו)
הרה"ק רבי יצחק ב"ר מרדכי מנעשכיו (תרכ"ח)
הרה"ק רבי יחיאל מאיר מגאסטנין ב"ר יעקב צבי (תרמ"ח)

יום שני כ"ב שבט
הרה"ק רבי יעקב שמעון סופר מקראקא (תלמיד ה"חווה" - תקצ"ח)
הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאצק ב"ר לייביש (תרי"ט)
הרה"ק רבי יצחק מנעשכיו ב"ר מרדכי (תרכ"ח)
הרה"ק רבי יהודה לייב ב"ר שלמה אייגער מלובלין (תורת אמת - תרמ"ח)

יום שלישי כ"ג שבט
הרה"ק רבי יהושע ב"ר שלום מבעלזא (תרנ"ד)

יום חמישי כ"ה שבט
הה"צ רבי שבתי (אבי המגיד מקאזניץ - תקכ"א)
הגה"ק רבי ישראל מסלנט ב"ר זאב וואלף (תרמ"ג)
יום שישי כ"ו שבט
רבי דוד ב"ר שמואל הלוי (הט"ז - תכ"ז)
הגה"ק רבי שאול בראך ב"ר אלעזר (גאב"ד קאשווי - ת"ש)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נחמיהל הכהן רבינוביץ שליט"א
מח"ס "בז אבי אודר" רפורם יוסף חרש" על המערים.

המפסיק ממשנתו (י"ז)

א) המניח תפילין דרבינו תם, וקורא קריאת שמע בלי ברכות שלפניה ולאחריה, ראוי להחמיר שלא להפסיק בשיחה בטילה, אבל מותר להפסיק מפני הכבוד. (שו"ת פנים מאירות, חלק א', סימן ס"ז)

ב) יחיד שעוסק בתורה ושומע מציבור שמתפללים י"ג מידות, יפסיק ויענה עמו, אבל כשלומדים ברבים מסתבר שאין להם להפסיק לענות י"ג מידות. (שו"ת אגרות משה, או"ח, ח"ג, סימן פ"ט)

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות "דודי קאר"

הסוכן החרדי שלך להשכרת ומכירת רכב בכל הארץ ומכל החברות
052-7655-222

לזכות

כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א
למען יאריך ימים על ממלכתו
בבריאות שלימה מתוך שמחה ונחת